॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ अस्तमथाभिकांक्षिणः रात्रौ रक्षसांबलाधिक्यात् ॥ ४७ ॥ उत्सवमानः ॥ क० ॥ ४२ ॥ इतिरामाभिरा०वा०आ०यु० त्रिचत्वारिंशःसर्गः ॥ ४३ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ युध्यतामिति ॥ १ ॥ निशायुद्धंप्रवृत्तं परस्परं बहुसेनादर्शनजदोषादितिभावः ॥ पौषीपौर्णमास्यांसुवेलारोहणस्य स्पष्टप्रतीतेः ॥ सेनाविभागादिनापौषेकृष्णेतीतेमाघशुक्लप्रतिपदियुद्धारंभेबहुदिनपर्यंतंसंकुलंयुद्धंसामान्येनउक्तं ॥ तदुत्तरदिनेचेदंनिशायुद्धंप्रवृत्तं ॥ ततोजज्ञेमहायुद्धंसंकुलंक

भल्लैश्चान्यैर्गदाभिश्चशक्तितोमरसायकैः ॥ अपविद्धैश्चापिरथैस्तथासांग्रामिकैर्हयैः ॥ ४३ ॥ निहतैःकुंजरैर्मत्तैस्तथावानरराक्षसैः ॥ चक्राक्षयुगदंडैश्चभग्नैर्धरणिसंश्रितैः ॥ ४४ ॥ बभूवायोधनंघोरंगोमायुगणसेवितं ॥ कबंधानिसमुत्पेतुर्दिक्षुवानररक्षसां ॥ ४५ ॥ विमर्देतुमुलेतस्मिन्देवासुररणोपमे ॥ ४६ ॥ निहन्यमानाहरिपुंगवैस्तदानिशाचराःशोणितगंधमूर्च्छिताः ॥ पुनःसुयुद्धंतरसासमाश्रितादिवाकरस्यास्तमथाभिकांक्षिणः ॥ ४७ ॥ इत्यार्षेश्रीरा०वा०आ०यु०त्रिचत्वारिंशःसर्गः ॥ ४३ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ युध्यतामेवतेषांतुतदावानररक्षसां ॥ रविरस्तंगतोरात्रिःप्रवृत्ताप्राणहारिणी ॥ १ ॥ अन्योन्यंबद्धवैराणांघोराणांजयमिच्छतां ॥ संप्रवृत्तंनिशायुद्धंतदावानररक्षसां ॥ २ ॥ राक्षसोसीतिहरयोवानरोसीतिराक्षसाः ॥ अन्योन्यंसमरेजघ्नुस्तस्मिंस्तमसिदारुणे ॥ ३ ॥ हतदारयचैहीतिकथंविद्रवसीतिच ॥ एवंसुमुतुलःशब्दस्तस्मिन्सैन्येतुशुश्रुवे ॥ ४ ॥ कालाःकांचनसन्नाहास्तस्मिंस्तमसिराक्षसाः ॥ संप्रदृश्यंतशैलेंद्रादीप्तौषधिवनाइव ॥ ५ ॥ तस्मिंस्तमसिदुष्पारेराक्षसाःक्रोधमूर्च्छिताः ॥ परिपेतुर्महावेगाभक्षयंतःप्लवंगमान् ॥ ६ ॥

पिरक्षसां ॥ मध्याह्नेप्रथमंयुद्धंप्रारब्धंप्रतिपद्यभूदितिपाद्मोक्तेः ॥ अत्रप्रकरणे तमसिदुष्पारे तमसिदारुणे इतिवारंवारंवाल्मीक्युक्तेरिदंरात्रियुद्धं कृष्णपक्षांत्यदिनेष्विति प्रतीयते अत्रतत्वंवक्ष्यामः ॥ २ ॥ ३ ॥ हतइदंहतेर्लोटिमध्यमपुरुषबहुवचनं हननंकुरुतेत्यर्थः ॥ दारय विदारणंकुरु ॥ एहि आगच्छ ॥ कथंविद्रवसि कथंपलायसे एवं तुमुलःशब्दस्तस्मिन्सैन्येशुश्रुवे ॥ ४ ॥ कालाः कृष्णवर्णाः कांचनसन्नाहाः सुवर्णकवचाः ॥ ५ ॥ ६ ॥